

UPPSALA
UNIVERSITET

BESLUT

2023-10-10 Dnr UFV 2023/1124

Finansdepartementet

Box 512
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
Magnus Ödman

Telefon
+46 701 679 142

www.uu.se
Magnus.odman@uu.se

Promemorian En justerad sanktionsavgift vid överträdelser av penningtvättslagen och ett skriftlighetskrav vid telefonförsäljning av speltjänster

Beslut

Härmed beslutas

- att Uppsala universitet överlämnar expertens yttrande som sitt svar på rubricerad remiss

Bakgrund

Uppsala universitet har anmodats lämna yttrande över rubricerad remiss. Bifogat yttrande har utarbetats av professor Torbjörn Ingvarsson vid Juridiska institutionen.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad prorektor i närvaro av universitetsdirektör Caroline Sjöberg, efter föredragning av utbildningsledare Magnus Ödman. Närvarande därutöver var akademiombudsman Per Abrahamsson och Uppsala studentkårs ordförande Anton Sánchez Sulejmani.

Coco Norén

Magnus Ödman

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2023-10-10 Dnr UFV 2023/1124

Finansdepartementet

Box 512
SE.751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
Magnus Ödman

Telefon
+46 701 679 142

www.uu.se
Magnus.odman@uu.se

Promemorian En justerad sanktionsavgift vid överträdelser av penningtvättslagen och ett skriftlighetskrav vid telefonförsäljning av speltjänster

Uppsala universitet har anmodats lämna yttrande över rubricerad remiss. Bifogat expertyttrande har utarbetats av professor Torbjörn Ingvarsson vid Juridiska institutionen.

Universitetet tillstyrker förslaget, men föreslår att vissa tekniska justeringar av lagtexten görs.

Nationell harmonisering av sanktionsavgifter

Den ena lagändringen som föreslås i promemorian kan ses som en nationell harmonisering av reglerna om sanktionsavgifter vid vissa överträdelser av penningtvätsreglerna. I förslaget föreslås att sanktionsavgiften vid överträdelser av penningtvättslagen skall kunna uppgå till samma högsta belopp som vid överträdelser av spellagen då en tillhandahållare av spel handlar i strid med regelverket. Uppsala universitet har inga synpunkter på detta förslag som sådant. Av vad som framgår av promemorian, framstår det också som en korrekt bedömning att förslagen inte behöver anmälas till Europeiska kommissionen, se promemorian s. 20 med hänvisning till Kommerskollegiums remissvar på SOU 2021:79.

Skriftlighetskrav vid telefonförsäljning av speltjänster

Den andra lagändringen avser ändringar i spellagen som stadgar viss upplysningsplikt vid telefonförsäljning av spel. Uppsala universitet har inga invändningar mot förslaget i sak, utan välkomnar en tydligare lagstiftning på detta område. Det är exempelvis mycket positivt att säljare åläggs att tydligt ange syftet med telefonsamtalet. Det har i praktiken för ofta varit så, att telefonförsäljare inleder samtalet med konsumenten med att påstå att syftet med samtalet inte är att sälja något, trots att just bindande avtal som syftar till försäljning och avtalslut är samtalets huvudsyfte. Kravet att samtalet skall följas av en skriftlig bekräftelse av anbudet och att anbudet måste accepteras skriftlig för att bindande avtal

skall uppkomma är därför välkommet som en del av ett effektivare konsumentskydd på detta område.

Emellertid har lagförslaget vissa tekniska brister. Den terminologin som används i förslaget till 14 kap. 19 § spellagen och i promemorians förklarande text är i delar inte korrekt. Det påstås, att om ett anbud inte accepteras, så blir avtalet ogiltigt. Detta är felaktigt och avviker från hävdvunnen civilrättslig begreppsanvändning. När man utgår från avtalslagens avtalsslutningsmekanism, så som förutsätts i promemorian för detta fall, blir inte avtalet ogiltigt om accepten uteblir, utan det korrekta är att inget avtal uppkommer. Skillnaden ligger i att en tillämpning av ogiltighetsregler och jämningsregeln i 36 § avtalslagen förutsätter att det finns ett bindande avtal. Den situationen att inget bindande avtal alls kommit till stånd är alltså i juridisk mening en annan än den att avtal visserligen slutits, men kan förklaras ogiltigt på grund av exempelvis svek enligt 30 § avtalslagen, ocker enligt 31 § avtalslagen eller att det är ogiltigt för att den som lämnat accepten handlat under påverkan av en psykisk störning av det slag som enligt lagen (1924:323) om verkan av avtal, som slutits under påverkan av en psykisk störning leder till ogiltighet. Ett avtal kan också vara ogiltigt på annan grund än de nu nämnda, men även dessa fall bör hållas skilda från frågor om avtalets uppkomst och huruvida en accept lämnats på ett sådant sätt att bindande avtal uppkommit enligt gällande lagstiftning.

I anledning av det som nu framhållits, föreslår Uppsala universitet att lagtexten i förslaget till en ny bestämmelse i 14 kap. 19 § 2 st. justeras. En möjlig lydelse kunde vara (ändringar markerade):

Ett avtal ingås genom att konsumenten efter samtalet skriftligen accepterar licenshavarens anbud. Ett avtal som inte *bekräftats av konsumenten genom att accepteras på detta sätt är inte bindande för konsumenten. Konsumenten är då inte skyldig att betala för något spel. Konsumenten ska informeras i licenshavarens bekräftelse av anbudet att inget bindande avtal uppkommer om det inte accepteras skriftligen.*

YTTRANDE

2023-10-10

Det bör framhållas att texten i promemorian genomgående bör justeras så att det framgår att det avtal som inte accepteras på det i lagförslaget anvisade sättet inte är bindande. Ogiltighetsterminologin bör inte komma till användning i lag annat än för fall som verkligen avser ogiltighet.

Enligt universitetets mening kan det ha ett särskilt värde att hålla frågor om bundenhet och ogiltighet tydligt åtskilda i lagen, eftersom ogiltighetsregler kan komma till användning även om accepten skulle ha lämnats på det sätt som anvisas i lagförslaget och alltså ett giltigt avtal då skulle föreligga. Exempelvis skulle en person som lider av kraftig demens, men som i och för sig skrivit under och sänt tillbaka handlingen som skickats av licenshavaren som en bekräftelse av anbudet, under vissa förhållanden kunna göra invändning om att avtalet är ogiltigt på grund av regeln om ocker i 31 § avtalslagen (i denna situation i första hand rekvisitet *oförstånd*), handlande i strid mot tro och heder enligt 33 § avtalslagen eller möjligen lagen (1924:323) om verkan av avtal, som slutits under påverkan av en psykisk störning.

En konsekvent terminologi som är förenlig med andra lagar och rättsregler är enligt universitetets mening önskvärd. En ändring av det slag som föreslås i detta remissvar av förslaget till 14 kap. 19 § 2 st. spellagen tydliggör vad som bör angripas, nämligen i vilken mån accept av anbudet alls skett och därför inget bindande avtal uppkommit, eller om det föreligger omständigheter som gör att det i och för sig bindande avtalet kan ogiltigförklaras eller jämkas.